THIRTY-FOUR AUDIT OFFICE CO.,LTD.
48 Thana Place, 2nd Floor, Soi Charansanitwong 34,
Charansanitwong Rd., Arun Amarin,
Bangkok Noi, Bangkok 10700.
Tel.0-2434-9999 Fax.0-2434-9998 E-mail: thana_34@hotmail.com

THIRTY-FOUR AUDIT

บริษัท สำนักงานสามสิบสี่ ออดิต จำกัด
48 อาคารธนาเพลส ชั้น 2 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 34
ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงอรุณอมรินทร์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700
โทร. 0-2434-9999 แฟกซ์ 0-2434-9998

รายงานผลการตรวจสอบบัญชี
สหกรณ์เคหสถานราชนาวี จำกัด
จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560

เสนอ นายทะเบียนสหกรณ์

ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ได้แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นผู้สอบบัญชี สหกรณ์เคหสถานราชนาวี จำกัด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 นั้น ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีอย่างไม่มีเงื่อนไขตามรายงานของผู้สอบบัญชี ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2560 ทั้งนี้ข้าพเจ้าขอรายงานผลการตรวจสอบบัญชีในเรื่องที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ข้อสังเกตจากการตรวจสอบ

1.1 การควบคุมภายใน

1.1.1 การปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวข้อง

โดยรวมสหกรณ์ฯ มีการปฏิบัติงานเป็นไปตาม กฎหมายสหกรณ์ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง คำแนะนำ แนวปฏิบัติของทั้งนายทะเบียนสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ อย่างเคร่งครัด **ยกเว้น** การปฏิบัติการและการบริหารงานในด้านสินเชื่อ (การให้เงินกู้แก่สมาชิก) ของสัญญาเงินกู้สามัญ โดยจากการสุ่มตรวจสอบคำขอกู้และหนังสือสัญญาเงินกู้สามัญพร้อมทั้งเอกสารสำคัญประกอบการขอกู้กับรายงานการจ่ายเงินกู้สามัญ พบว่า เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ฯ ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก พ.ศ.2559 หมวด 3 ข้อ 12 เรื่อง เงินงวดชำระหนี้สำหรับเงินกู้ กล่าวว่า การส่งเงินงวดชำระหนี้สำหรับเงินกู้สามัญ ให้คณะกรรมการดำเนินการ หรือ คณะกรรมการเงินกู้พิจารณากำหนดให้ผู้กู้ส่งคืน ต้นเงินพร้อมด้วยดอกเบี้ย เป็นงวดรายเดือนเป็นจำนวนไม่เกิน 240 งวด จำนวนงวดและต้องไม่เกินอายุผู้กู้ 60 ปี ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า การปล่อยเงินกู้สามัญข้างต้นเป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ฯ อย่างเคร่งครัด

<u>แต่อย่างไรก็ตาม</u> การปล่อยเงินกู้ดังกล่าวยังไม่เป็นไปตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ1115/4101 ลงวันที่ 21 เมษายน 2558 ว่าด้วยเรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดงวดชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ข้อ 2 เรื่องเงินกู้สามัญ วิธีที่ 2 แบบที่ 1 ระบุว่าถ้าใช้บุคคลค้ำประกันอย่างเดียว ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด (งวดชำระหนี้ไม่เกิน 120 งวด) ถึงแม้ว่าสหกรณ์ฯ จะมิได้เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ และ/หรือ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนก็ตาม แต่ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ฯ มีการดำเนินงานในลักษณะธุรกิจสินเชื่อด้วย

ดังนั้นสหกรณ์ฯ ควรพิจารณาหลักเกณฑ์การปล่อยเงินกู้ เพื่อให้เป็นไปตามคำแนะนำของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงจากการปล่อยกู้ดังกล่าว และป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสมาชิกส่วนร่วม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์ฯ

จากข้อสังเกตที่ตรวจพบข้างต้น ทางคณะผู้สอบบัญชีได้เคยรายงานไว้แล้วตามรายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี ครั้งที่ 2 ที่ สส.228/2560 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2560 ซึ่งปัจจุบันสหกรณ์ฯ อยู่ระหว่างพิจารณาดำเนินการแก้ไข

1.1.2 การแบ่งแยกหน้าที่ของสหกรณ์ฯ

สหกรณ์ฯ มีการจัดแบ่งส่วนงานและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานไว้เหมาะสมรัดกุม สอดคล้องกับหลักการควบคุมภายในที่ดี มีผู้จัดการคอยควบคุมดูแลการปฏิบัติงานภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ พนักงานมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม

1.1.3 ความรู้ความสามารถของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ และฝ่ายจัดการของสหกรณ์ฯ

1) คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ฯ เป็นบุคคลผู้ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิก ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบของสหกรณ์ฯ โดยในระหว่างปีได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ฯ อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ โดยรวมเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้และอยู่บนบรรทัดฐานของความพอใจของมวลสมาชิกเป็นที่ตั้ง ย่อมแสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ฯ นั้นมีความรู้และความสามารถเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

2) ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ฯ ประกอบด้วย ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ ฝ่ายบัญชี ฝ่ายการเงิน ฝ่ายสินเชื่อ ฝ่ายบริหารทั่วไป และฝ่ายประมวลผล ซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่แต่ละส่วนงานนั้นมีความรู้และความสามารถเฉพาะทางซึ่งตรงตามแต่ละส่วนงาน

1.1.4 การจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงิน

โดยรวมสหกรณ์ฯ จัดทำบัญชีตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด รวมถึงเป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 และเป็นไปตามกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยมีระบบบัญชีที่เหมาะสมกับธุรกิจของสหกรณ์ฯ การจัดทำบัญชี และทะเบียนคุมต่างๆ เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน มีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีโดยรวมครบถ้วน มีการจัดทำงบการเงินตามรูปแบบงบการเงินที่ระบุในหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ กษ 0404/1160 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2557 และผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีของสหกรณ์ฯ โดยรวมอยู่ในระดับดี

นอกจากนี้คณะผู้สอบบัญชีได้เข้าตรวจสอบระหว่างปีของ สหกรณ์เคหสถานราชนาวี จำกัด สำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 ซึ่งได้ทำการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสหกรณ์ฯ และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งโดยรวมสหกรณ์ฯ มีการปฏิบัติงานและบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ทั้งนี้รายละเอียดของการตรวจสอบบัญชีระหว่างปีและข้อเสนอแนะที่ตรวจพบทางคณะผู้สอบบัญชีได้อธิบายไว้ตามรายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี ฉบับ เลขที่ สส. 118/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 รายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี เลขที่ สส. 228/2560 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2560 และเลขที่ สส. 356/2560 ลงวันที่ 22 กันยายน 2560

1.2 การปฏิบัติที่ขัดแย้งทางผลประโยชน์ บุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

จากการสอบทานการปฏิบัติที่ขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of interest) ของบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกันของสหกรณ์ฯ พบว่า โดยส่วนใหญ่สหกรณ์ฯ ไม่มีเหตุการณ์การปฏิบัติที่ขัดแย้งทางผลประโยชน์ จากบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

2. ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

2.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต

1) สหกรณ์ฯ มีนโยบายการให้สินเชื่อแก่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ฯ

2) สหกรณ์ฯ ไม่มีนโยบายการให้สินเชื่อแก่สหกรณ์อื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนด โดยไม่มีหลักประกันหรือหลักประกันไม่คุ้มมูลหนี้

3) จากการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์ฯ พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่ยังคงมีความสามารถในการชำระหนี้ได้อย่างเหมาะสมการให้สินเชื่อมีการกำหนดจำนวนงวดในการชำระหนี้ที่เป็นไปอย่างเหมาะสม การติดตามหนี้โดยคณะกรรมการเป็นไปอย่างใกล้ชิดโดยสหกรณ์ฯ จะไม่อนุญาตให้มีการปรับโครงสร้างหนี้โดยไม่จำเป็น นอกจากนี้สหกรณ์ฯ มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

4) สหกรณ์ฯ มีอัตราส่วนวัดความสามารถในการก่อหนี้ปีปัจจุบัน 2.38 เท่า ปีก่อน 2.52 ซึ่งลดลงจากปีก่อน 0.14 เท่า ซึ่งโดยรวมถือว่าสหกรณ์ฯ ยังมีความสามารถในการชำระหนี้ในระดับที่เหมาะสม

5) สหกรณ์ฯ ไม่มีนโยบายกู้ยืมเงินระยะสั้นจากภายนอก เพื่อมาจ่ายเงินกู้ระยะยาวให้แก่สมาชิกหรือสหกรณ์อื่น

2.2 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

สหกรณ์ฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่อง (พิจารณาเฉพาะเงินสดและเงินฝากธนาคารซึ่งมีสภาพคล่องสูง) ปีปัจจุบัน 0.04 เท่า ปีก่อน 0.05 เท่า ซึ่งลดลงจากปีก่อนเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ฯ มีการรักษาสภาพคล่องไว้ได้ในระดับที่ยังค่อนข้างน้อย ดังนั้นสหกรณ์ฯ ควรมีการกำหนดกลยุทธ์และวางแผนเพื่อรักษาระดับปริมาณเงินสดและเงินฝากธนาคารที่มีสภาพคล่องให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

2.3 ความเสี่ยงด้านเงินลงทุนของสหกรณ์ฯ

จากการตรวจสอบการลงทุนของสหกรณ์ฯ พบว่า โดยรวมมีการลงทุนเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและลงทุนในหลักทรัพย์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดไว้อย่างเหมาะสม

3. เรื่องอื่นๆ

นโยบายและกฎหมายใหม่จากนายทะเบียนสหกรณ์

หน่วยงานกำกับดูแลได้มีแนวนโยบายต่างๆ ออกมาเป็นระยะ ถึงแม้ว่าสหกรณ์ฯ จะมิได้เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์และ/หรือ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ก็ตาม แต่ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ฯ มีการดำเนินงานในลักษณะธุรกิจสินเชื่อด้วย ดังนั้นสหกรณ์ฯ ควรมีการพิจารณานำระเบียบต่างๆที่ออกมาสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมในอนาคต เช่น กำหนดให้สหกรณ์ฯ กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากจากสมาชิกไม่เกินร้อยละ 4.5 (ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์ ฉบับที่ 2) รวมถึงการกำหนดให้สหกรณ์ฯ ที่เข้าเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าว นำเงินไปฝากหรือให้กู้แก่สหกรณ์อื่นใดได้ไม่เกิน ร้อยละ 10 ของทุนเรือนหุ้นและทุนสำรองของสหกรณ์ฯ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงต่อทั้งสหกรณ์ฯ และสมาชิก อีกทั้งยังกำหนดให้ต้องนำส่งงบการเงินอย่างย่อทุกเดือน ตามหนังสือที่ สส.285/2560 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2560 ดังนั้นจึงขอให้สหกรณ์ฯ พิจารณาข้อกำหนดดังกล่าวมาปรับใช้อย่างเหมาะสม เพื่อมิให้กระทบต่อความสามารถในการดำรงอยู่ของสหกรณ์ฯ รวมถึงติดตามข่าวสารและกฎระเบียบใหม่ๆ ที่จะมีเพิ่มเติมในอนาคต เพื่อให้การปฏิบัติงานของสหกรณ์ฯ เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(นางสุคนธ์ ฤทธิโรจน์)

ผู้สอบบัญชี

48 อาคารธนาเพลส ชั้น 2 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 34 ถนนจรัญสนิทวงศ์
แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700
โทร. 02 434 9999

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560